

Hur jag firade de vilda blommornas dag 2003....

P. Roland Johansson, Falun

I juni 1992 fotograferade jag klippbräcka som växte på ett större stenblock vid Laktjärn i Sundbom. Ett lämpligt sätt att fira vildblommornas dag vore väl att se efter hur klippbräckan mådde nu, elva år senare. Tänkt och gjort. På förmiddagen den 15 juni anträdde promenaden mot det nämnda stenblocket. Väl framkommen efter en del letande visade det sig att inget var sig likt på platsen. 1992 var här öppet landskap i form av ett hygge. Nu låg stenen i skuggan av uppväxande träd. Endast ett magert exemplar av bräckan jämte ytterligare en bladrosett kunde återfinnas. Enligt boken "Hotade och sällsynta växter i Dalarna" (1993), verkar det troligt att klippbräckan missgynnas av kraftigare beskuggning. De ändrade förutsättningarna vid Laktjärn motsäger inte detta antagande. Snart är nog klippbräckan här ett minne blott.

Guckusko. I vägganten
Foto: P.Roland Johansson

För att om möjligt pigga upp mig efter ovanstående upplevelse, begav jag mig till en s.k. artrik väggkant vid Bom i Rättvik. Där kunde med glädje konstateras att både majviva och guckusko just nu blommade flitigt. Tillsynes oberörda av förbisusande bilar. Förhoppningsvis fortsätter man att låta röja denna och andra artrika väggkanter vid sommarens slut så att liknande möten med växter blir möjliga även i framtiden.

Eftersom avståndet till Solberga gamla kalkbrott inte var långt, ville jag ta mig en titt på vad vildblommornas dag hade att förtälja där. Kalkbrottet står sedan flera decennier högt på min lista över upplevelserika växtlokaler i Dalarna. Inte minst efter att ha tagit del av Tomas Ljungs underbara beskrivning av platsen i Trollius nr 21, 1997. Redan den väldiga platån nedanför själva brottet bjuder på upplevelser som lätt kan ta en dag i anspråk.

Det här besöket börjar med att jag formligen vadar mig fram bland drivor av backsmörblommor. Det gäller att sätta fotstegen varsamt mellan blomstren. Av marktäckare som är igång märks stor getväppling som orädd breder ut sig i det nakna kalkgruset. Man får lov att lägga sig ned intill blomstren för att riktigt kunna se hur de ser ut i detalj. Det kan förändra upplevelsen av dem också. Daggkåpan uppfattar man i upprättstående som en mjukstrukturerad gulgrön matta i det omgivande gräset. Om man däremot ligger tätt invid daggkåpan, verkar dess blomställningar plötsligt som spretiga och litet kantiga. Rosettjungfrulin, färgkulla och prästkrage står också i blom.

Uppe i kalkbrottet hittas grupper av den maffiga orkiden blodnycklar samt snip, tätört och vitpyrola. Vildlinet står fortfarande i knopp. Av flockblomstriga högväxter som blommar i kalkgruset märker man bl.a. hundkäx och kummin. De bittesmå blommor som bygger upp flockarna är verkligen dekorativa. Men för att kunna se detta måste man granska dem genom lupp. Först då tydliggörs form och struktur.

För min del blev firandet av de vilda blommornas dag verkligen givande. Allt oftare tycker jag att de enstaka, spektakulära fynden i blommornas rike gott och väl kan matchas av den sammantagna mångfalden av de mer allmänna. Det gäller också att ge sig tid att uppmärksamma deras många spännande egenheter.

Kummin. Foto: P.Roland Johansson